

VKLJUČEVANJE PROJEKTOV LJUBITELJSKE KULTURE V PROGRAM EVROPSKE PRESTOLNICE KULTURE MARIBOR 2012

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) se v letu 2012 z različnimi projekti neposredno in posredno vključuje v Evropsko prestolnico kulture Maribor 2012 – tako na območju Maribora kot tudi vseh partnerskih mest. JSKD združuje več kot 5.000 kulturnih društev in skupin, ki imajo več kot 100.000 članov.

JSKD se v EPK vključuje s projektom **HARMONIJE**, v katerem bomo skupaj z Zvezo kulturnih društev Slovenije skozi vse leto pripravili **100 prireditev** s področja različnih kulturnih dejavnosti, ki jih pokriva sklad. Del EPK bo tudi **MEDNARODNI FESTIVAL MLADE LITERATURE URŠKA**, ki se bo po novem še bolj kot doslej povezoval tudi z drugimi kulturnimi dejavnostmi JSKD. Med programe EPK sodi tudi novost prihodnjega leta, **FINALE ZA VELIKO ZBOROVSKO NAGRADO EVROPE**. To je eno najbolj prestižnih zborovskih tekmovanj v svetovnem merilu in ga prvič v zgodovini pripravljamo pri nas. Tekmujoči zbori iz več celin bodo pred finalom in po njem sodelovali tudi z lokalnimi zbori v partnerskih mestih EPK na skupnih koncertih oziroma seminarjih.

V EPK se vključujemo tudi s projekti inštrumentalne glasbe in plesa. Med januarjem in julijem bo kar 210 godb sodelovalo v projektu **ADAMIČEVA POMLAD** (godbeniki so leto 2012 razglasili za leto Bojana Adamiča), ki je novost v letošnjem programu in ki ga pripravljamo z Zvezo slovenskih godb. V tem letu namreč slavimo 100-letnico rojstva tega velikega skladatelja. Na Ptuju bomo pripravili **FESTIVAL GODB** in projekt P.U.S.T., v Velenju pa **MEDNARODNO TEKMOVANJE PIHALNIH ORKESTROV V KONCERTNEM IGRANJU**. V programski sklop EPK sodita tudi mednarodni festival otroških in plesnih skupin **PIKA MIGA** in spremljevalna mednarodna konferenca plesne pedagogike, ki ju bomo pripravili v Velenju, delavnica Pisati ples z Jonathanom Burrowsom ter **PLESNI IZZIVI NA FRONTI** v Murski soboti. V program EPK med drugim sodi tudi **LITERARNA HIŠA** v Mariboru.

FINALE ZA VELIKO ZBOROVSKO NAGRADO EVROPE (22. 4. 2012, MARIBOR)

Pri snovanju in izvedbi državnih prireditev vsako leto spremljamo, kaj se dogaja s kakovostjo zborov in si prizadevamo, da bi prireditve organizacijsko še izboljšali. Prizadevanja za odličnost so se letos bogato obrestovala, saj smo v letu 2011 prevzeli vodenje generalnega sekretariata Zveze tekmovanj za Veliko zborovsko nagrado Evrope, leta 2012 pa bomo prvič organizirali finale zmagovalcev za Veliko nagrado Evrope 2012.

Mednarodnemu tekmovanju Maribor se je tako po več letih dokazovanja visoke ravni organizacije in sodelujočih zborov uspelo uvrstiti med šest tekmovanj, ki tvorijo Zvezo za Veliko zborovsko nagrado Evrope; ostali člani so Floriege Vocal de Tours, Tours, Francija, Concorso Polifonico Guido d'Arezzo, Arezzo, Italija, Bela Bartok International Competition Debrecen Madžarska, Tolosako Abesbatz Lehiaketa Tolosa, Baskija, Španija in May Choral Competition prof. Georgi Dimitriev, Varna, Bolgarija.

24. tekmovanje za Veliko nagrado Evrope bo letos prvič potekalo v Mariboru in bo del programa EPK. Slovenija je na finalnih prireditvah za Veliko nagrado Evrope med vsemi sodelujočimi državami doslej dosegla največ uspehov glede na število prebivalcev. Za to prestižno nagrado se lahko vsako leto poteguje le pet do šest najboljših zborov z vseh celin, pri čemer je Slovenija edina država, ki je imela v istem letu (2010) med petimi izbranimi finalisti kat tri predstavnike, Stojan Kuret je edini dirigent, ki je nagrado osvojil dvakrat, VAL - Vokalna akademija Ljubljana pa je prvi moški zbor, ki je leta 2010 v 22 letih obstoja omenjenega tekmovanja prejel to prestižno nagrado. Letošnji finalisti zborovskega tekmovanja za Veliko nagrado Evrope so Sofia Vocalensemble (Švedska), Ateneo de Manila College Glee Club (Filipini), Harmonia Ensemble (Japonska), Vox Gaudiosa (Japonska) in Orya Vocal Ensemble (Ukrajina).

MEDNARODNI FESTIVAL MLADE LITERATURE URŠKA (8. 2. 2012 – 19. 12. 2012, SLOVENJ GRADEC)

Mlada literatura se bo v letu 2012 pod okriljem EPK še bolj kot sicer povezala z drugimi kulturnimi dejavnostmi JSKD. Tokrat ne bo inspiracija le plesnim, gledališkim in glasbenim ustvarjalcem, ampak tudi likovnim in filmskim. Za vse omenjene dejavnosti smo v letu 2011 že pripravili delavnice, predavanja, regijske razstave, srečanja in tekmovanja, oktobra 2012 pa bodo ustvarjalci združeno nastopili na finalnem delu festivala Urška 2012 v Slovenj Gradcu, kjer bomo razglasili zmagovalca literarnega natečaja.

Likovniki se bodo posvetili »tekstu v podobi«, t. i. letrizmom (oktobra 2012 bodo izbrana dela razstavljeni v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec, nato se bodo selila še v Novo mesto in v Pavlovo hišo v avstrijski Potrni). Koreografi in plesalci so se 2011 posvetili ustvarjanju koreografij po besedni predlogi v posebni delavnici, najbolj uspele koreografije pa bodo predstavljene na osrednji prireditvi festivala. V okviru projekta Besede plešejo bomo v Ljubljani med 21. 3. in 23. 3. 2012 pripravili delavnico Pisati ples s koreografom Jonathanom Burrowsom. Gledališčniki se v okviru skupnega projekta Žive besede ukvarjajo z interpretacijo poezije in proze, postavitevijo literature na oder: v letu 2011 so bile organizirane delavnice za mentorje, ki bodo vodili mlade, v letu 2012 pa bomo pripravili srečanja mladih recitatorjev – od občinske do državne ravni v treh kategorijah. Vsak

izmed udeležencev bo predstavil svojo interpretacijo pesmi ali proznega odlomka Urških nagajencev. Filmarji pa bodo na njihova besedila naredili kratke filme.

Pripravljamo tudi zgoščenko z uglasbeno evropsko poezijo in okroglo mizo o mladi evropski literaturi z mednarodno udeležbo. Kot poseben projekt znotraj festivala Urška izpostavljamo še Urškine srede, v okviru katerih bodo vsake dva tedna na različnih prizoriščih v Slovenj Gradcu potekali literarni, glasbeni, gledališki, filmski dogodki, okrogle mize, intervjuji... Knjižnica Ksaverja Meška bo gostila slovenske in tuje urednike revij na simpoziju o mladi evropski poeziji, po atrijih Slovenj Gradca in partnerskih mest bodo razstavljene »Polne vreče zgodb« Nataše Kramberger in njenih sodelavcev, nabrane po domovih za starejše občane v partnerskih mestih. V Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec bo oktobra odprta državna razstava tekst v podobi z likovnimi deli, pregledom slovenske vizualne poezije, in fotografskim projektom Castrum foto.

ADAMIČEVA POMLAD (VSE LETO, MARIBOR IN PARTNERSKA MESTA)

Bojan Adamič je bil pionir slovenskega jazza in je še vedno ikona slovenske bigbandovske, godbene in filmske glasbe. Tradicija godbenega poustvarjanja je v Sloveniji izjemno bogata in priljubljena dejavnost ljubiteljske in profesionalne glasbene kulture. Leto Bojana Adamiča bo ustvarilo trajnejši dialog med ljubiteljskimi in profesionalnimi pihalnimi ansambli ter vplivalo na poglobljanje identitete tovrstne kulture.

V Mariboru, partnerskih mestih in drugod bomo pripravili vrsto dogodkov. Vse slovenske godbe so bile povabljene, da na svojem nastopu v prvi polovici leta izvedejo vsaj eno skladbo Bojana Adamiča. Na povabilo se je odzvalo več kot 15 slovenskih godb, hkrati bodo godbe izvajale dela Bojana Adamiča v okviru vseh večjih državnih projektov na področju godbeništv. Prvi tak večji projekt je bil že v nedeljo, 12. februarja na Ptuj, ko je izgrl 58 sodelujočih godb in skupin na Karnevalskem srečanju godb in mažoretnih skupin zazvenela Adamičeva »godbena himna« Tra ta ta. Adamičevi pomladi bo oktobra v Univerzitetni knjižnici Maribor in dvorani Union v Mariboru sledil Dan godbeništv, ki bo obsegal mednarodni znanstveni simpozij o Adamičevem življenju in delu, tematsko razstavo (Bojan Adamič in Zven maske), koncertni nastop pihalnih orkestrrov in slavnostni koncert, na katerem bosta igrala orkester Slovenske policije in orkester Slovenske vojske. Krona dogodkov bosta knjižni publikaciji o Bojanu Adamiču, glasbeniku in fotografu.

Dan godbeništv bo potekal v dveh delih: v soboto, 27. 10. 2012 bo v mariborski Univerzitetni knjižnici mednarodni simpozij in otvoritev razstave o Bojanu Adamiču. Istega dne zvečer pa bo v mariborski dvorani Union veliki koncert združenih slovenskih profesionalnih pihalnih orkestrrov. Naslednji dan, v nedeljo, 28. 10. bo slavnostna seja predsedstva ZSG, nato pa bodo v dvorani Union koncerti slovenskih pihalnih orkestrrov koncertne skupine z deli Bojana Adamiča.

MEDNARODNO TEKMOVANJE PIHALNIH ORKESTROV V KONCERTNEM IGRANJU 2012 (29. 6. – 1. 7. 2012, VELENJE)

Mesto Velenje je razvilo odlične pogoje za kulturno dejavnost, ki mu daje značilno identiteto. Številne glasbene skupine in ansambli dosegajo mednarodno prepoznavnost, kar je rodilo idejo in samozavest za izpeljavo prestižnih mednarodnih tekmovanj pihalnih orkestrrov. Godbeništvo ima na slovenskem bogato in dolgo tradicijo, pomlajuje se in profesionalizira. Programski sklop tekmovanja predstavlja pretežno sodobno ustvarjalnost, ki vključuje energijo in ambicioznost ustvarjalcev najvišjega ranga. Razvija mednarodne trende, omogoča sodobne oblike poustvarjanja, povezovanje glasbe z multimedijško tehnologijo in drugimi umetniškimi praksami. Velenje postaja center slovenskega godbeništva, z mednarodnimi dogodki pa tudi umetniška destinacija na presečišču evropskih osi.

HARMONIJE (VSE LETO, MARIBOR IN PARTNERSKA MESTA)

Harmonije prinašajo širšo predstavitev mnogoterih dejavnosti izbranih ljubiteljskih društev, ki bodo nastopila v Mariboru, Velenju, Slovenj Gradcu, Murski Soboti, Novem mestu in na Ptujju. Nastopile bodo skupine, ki v lokalnem okolju sodijo med najpomembnejše in ki gojijo različne umetnostne ali etnološke zvrsti. V gosteh bodo tudi društva slovenskih manjšin sosednjih držav Avstrije, Italije, Madžarske in Hrvaške. Na področju ljubiteljske dejavnosti je Slovenija v evropskem kontekstu svojstven fenomen, vreden širše pozornosti. Vrstili se bodo nastopi vokalnih in instrumentalnih skupin ter likovnih ustvarjalcev. Dogodki bodo namenjeni predstavitvi dosežkov in spodbujanju združevanj v ljubiteljske ustvarjalne kroge.

LITERARNA HIŠA (VSE LETO, MARIBOR)

Mariborska literarna hiša programsko združuje Mariborsko literarno družbo, Društvo slovenskih pisateljev in številna druga literarna društva, založbe, revije ter posamezne ustvarjalce na področju literature, ki doslej niso imeli stalnega prostora za predstavitev in delovanje. V Hiši literature bodo vse leto potekali dogodki različnih programskih sklopov (nastopi mariborskih avtorjev, repatriacija mariborskih avtorjev, predstavitev slovenskih literarnih društev čez mejo, recitali del preminulih mariborskih avtorjev, projekt Otroci med seboj, predstavitev izdanih knjig, tiskovne konference ob pomembnejših literarnih dogodkih, gostovanje Pena v Mariboru in tako dalje). Hiša literature je odprta vsak dan, poleg literarnih večerov in branj pa bo živela še kot prostor za manjše koncerte, fotografske razstave, čitalnico z domačo in tujejezično publicistiko ter kot spletna točka in kraj za druženje. V njej bodo na voljo prevedena dela in odlomki prevedenih del sodobnih slovenskih avtorjev za tuje obiskovalce. Med 1. majem in 30. septembrom se bo del dogajanja preselil tudi na dvorišče, pod paviljon, ki bo v poletnem času zatočišče za vse ljubitelje literature.

MEDNARODNA KONFERENCA PLESNE PEDAGOGIKE IN PIKA MIGA (VELENJE, 11. – 13. 10. 2012)

Mednarodna konferenca Plesne pedagogike (Velenje, 11. – 13. oktober 2012, v sodelovanju s Pikinim festivalom Velenje)

V kurikulumu za vrtce sodi ples v področje umetnosti in zavzema obsežen del ciljev in dejavnosti, čeprav v praksi opažamo, da vzgojitelji za dosego načrtovanih ciljev v večji meri uporabljajo glasbeno in likovno umetnost. V šoli pa se te razlike še stopnjujejo, saj zavzemata glasbena in likovna umetnost

svoje področje v predmetniku, plesna umetnost pa je umeščena le na druga vzgojno-izobraževalna področja (zavzema nekaj ur v okviru učnega načrta športne in glasbene vzgoje ter kot izbirni predmet v tretji triadi). Izvajanje plesnih vsebin je tako v veliki meri podrejeno osebnim afinitetam učiteljev do plesnega izražanja ter njihovemu poznavanju plesne umetnosti, ki pa je redko na nivoju kvalitetnega podajanja teh umetniških vsebin.

Le skozi natančno opredeljen učni načrt z jasno izdelanimi strokovnimi, pedagoškimi in vzgojnimi metodami ter dobro zastavljenimi vsebinami lahko dosežemo, da se bo plesna vzgoja v naših izobraževalnih sistemih pojavila kot pristop poučevanja in učenja pri različnih predmetnih področjih. Učenje z umetnostjo in skozi umetnost pri plesu sloni na načelih sodobnega umetniškega plesa in spodbuja otrokov psihomotorični, čustveno-socialni in kognitivni razvoj. Mednarodna konferenca plesne pedagogike naj bi odprla vrata plesni umetnosti v proces vzgoje in izobraževanja ter povezala akterje na področju splošne vzgoje in izobraževanja ter tiste, ki s plesnim znanjem in znanjem o plesu bogatijo otrokov prosti čas.

Mednarodni festival otroških plesnih skupin Pika miga 2012 (Velenje, 12. - 13. oktober 2012, v sodelovanju s Pikinim festivalom Velenje)

Pika miga, nekoč državna revija otroških plesnih skupin, zadnje dve leti pa mini festival najboljših otroških plesnih skupin Slovenije, je vsakoletna prireditev, ki od leta 2004 poteka v okviru Pikinega festivala v Velenju. Državni selektor iz bogate otroške plesne ustvarjalnosti izbere koreografije v izvedbi plesalk in plesalcev, starih od 9 do 15 let. Na prireditvi se tako predstavijo najboljše otroške koreografije pretekle sezone z vseh delov Slovenije. Javni sklad RS za kulturne dejavnosti organizira revije plesnih skupin Slovenije z željo po izobraževanju ustvarjalcev na področju plesa in z namenom, da spodbudi razvoj in kakovostno rast plesnih skupin. Ker je letos Pika miga del EPK, bomo program razširili na mednarodno raven. V času festivala bodo poleg prireditev (več programov plesnih miniaturnih in celovečernih plesnih predstav) organizirane še plesne delavnice za otroke sodelujočih plesnih skupin ter tudi za otroke, ki takšnega načina ustvarjanja še niso izkusili (otroci, ki niso vključeni v nobeno plesno dejavnost). K vodenju delavnic bomo povabili domače in tuje strokovnjake.

PLESNI IZZIVI NA FRONTI (24. 8. – 1. 9. 2012, MURSKA SOBOTA, v sodelovanju z zavodom Flota)

Plesni izzivi na fronti so petdnevna intenzivna izmenjava idej in znanja na delavnicah za začetnike, nadaljevalce in profesionalne plesalce. Pridobivanje novih plesnih znanj, izkušenj, druženje z drugimi plesalci in pedagogi, pester in kvaliteten program, zanimivi učitelji, večerni vrhunski program plesnih predstav so Plesni izzivi na Fronti. V okviru Plesnih izzivov na Fronti bomo organizirali tudi 2. Konferenco plesne medicine v Sloveniji.

MEDNARODNI DAN ZBOROVskega PETJA (9. 12. 2012, MARIBOR)

Druga decembrska nedelja je posvečena mednarodnemu dnevu zborovskega petja, v svetu znanem pod imenom Pro musica. Glasbena manifestacija je posvečena umetnosti in miru, v njej pa na ta dan sodeluje več milijonov zborovskih pevcev. Slovenija, ki na področju zborovskega petja dosega izjemne uspehe, na prireditvi doslej še ni opazno sodelovala, se ji pa aktivno pridružuje v letošnjem letu – Evropska prestolnica kulture bo priložnost za množično udeležbo slovenskih zborovskih pevcev, ki bodo nastopali na številnih lokacijah. Dogodka se bodo udeležili pevski zbori lokalnega in širšega

slovenskega okolja ter vabljene pevske skupine iz sosednjih držav. Prepevanje na ulicah bodo spremljali naključni obiskovalci, ki bodo prav tako povabljeni k sodelovanju. Da bo petje čim bolj ubrano, bomo za to priložnost izdali posebno pesmarico s priljubljenimi zborovskimi deli, ki jih pevci in obiskovalci dobro poznajo. Dogodek bo potekal na več mestnih lokacijah hkrati.

MEDNARODNI OTROŠKI FOLKLORNI FESTIVAL (junij/julij 2012, MARIBOR IN PARTNERSKA MESTA)

Prireditev pod okriljem svetovnega združenja International Council of Organizations of Folklore (CIOFF) bo v drugi polovici junija in na začetku julija obogatil Festival Lent. Festival mladih plesalcev iz številnih držav Evrope in sveta prireja Javni sklad RS za kulturne dejavnosti že skoraj poldrugo desetletje. Plesne etnološke predstave na prireditvenih odrih, ulicah in trgih, v parkih, vrtcih, mariborskih domovih za ostarele, partnerskih mestih in drugod po Sloveniji predstavljajo izvirno ljudsko kulturo v sodobnih koreografijah. Člani otroških folklornih skupin bodo v letu EPK izvajali povorke in animacije ter ustvarjali tako imenovane folklorne vasi, ki bodo služile neposrednemu spoznavanju otroških ljudskih plesov, pesmi in iger za rajanje. Mednarodni otroški folklorni festival je priložnost za spoznavanje raznolikosti narodnih tradicij, šeg in navad, s katerimi se narodi identificirajo in ohranjajo.

P.U.S.T. (januar – september 2012, PTUJ Z OKOLICO)

Projekt P.U.S.T. ali Pusti umetnosti svobodni tok vključuje različna področja kulturnega ustvarjanja: folkloro, ohranjanje kulturne dediščine, likovno in literarno ustvarjanje. Projekt, katerega rdeča nit bo mednarodno leto aktivnega staranja, vključuje zimske nedeljske matineeje z nastopi kulturnih skupin na različnih prizoriščih Mestne občine Ptuj in sosednjih občin ter Folklorne kimavčeve večere (folklorna prireditev z mednarodno udeležbo, ločena na prireditveni in strokovni del). Osrednja tema projekta bo aktivno staranje ter medgeneracijska solidarnost. Cilj projekta je zajeti čim več predstavnikov kulturne javnosti mesta Ptuj in njegovega ruralnega zaledja, kjer je kulturna dediščina še bolj prisotna. Uvod v projekt bo etnološka razstava narodnih noš vseh udeleženih partnerjev in noš lokalnega območja.